తుది నిర్ణయం

మూలం: త్రివేణి. అనువాదం: శర్వాణి

తెల్లటి గుడ్డమీద రంగుదారంతో పూలుకుట్టడం అయిపోయింది. ఆకుపచ్చదారంతో కొన్ని ఆకులు నింపాను. కుట్టుపని చాలా నెమ్మదిగా సాగుతోంది. ఇంకా కుట్టని ఆకులు రంగు పూసుకోని నటునిలా ఆకారమాత్రంగా గుడ్డ మీద కనుపిస్తున్నాయి.

సంధ్య మసక వెలుతురులో గదిలోని వస్తువుల, అస్పష్టంగా కనుపిస్తున్నాయి. కుట్టుమీదే దృష్టి నిలపటంవల్ల కళ్ళల్లో నీరు వచ్చింది.

చకచకా కుట్టగలిగే నా చేతివ్రేళ్ళు వయస్సుతో బాటు తమ చలాకీతనాన్ని పోగొట్టుకొన్నాయి.

"రేపు చూద్దాం" అనుకుంటూ కుట్టు గుడ్డ పక్కకు పెట్టి లేచి లైటు వేశాను

వండుకోవలసిన పనేమీ లేదు. నా ఒక్కదాని కోసం నేనెప్పుడూ రెండు పూటలు వండేదాన్ని కాదు. ఒకేసారి వండి పడేసేదాన్ని.

మరునాడు పిల్లలకు చెప్పవలసిన పాఠం చేతికి తీసుకున్నా.

సరిగ్గా అప్పుడే ఎవరో మృదువుగా తలుపుకొట్టిన చప్పుడయింది.

ఈ సమయంలో వచ్చేవారెవరా? అని గడియారం వేపు చూశాను. అప్పుడే ఏడున్నర దాటింది. మళ్ళీ తలుపు చప్పుడయింది.

కొంచెం చిరాగ్గానే 'ఎవరది' అన్నాను.

"నేను" అతి వినయంగా జవాబు వచ్చింది.

ఎవరో నా విద్యార్థుల తల్లిదండ్రులై ఉండవచ్చు. తమ పిల్లల చదువుగురించి అడగడానికి వచ్చి ఉంటారు అనుకుంటా లేచి తలుపు తెరిచాను.

బయట నుంచున్నతనికి సుమారు ఏభై ఏళ్లుండవచ్చు. చీకటిలో నుంచోవటంవల్ల అతని మొహం కనుపించటంలేదు.

తలుపు బార్లా తెరచి "రండి" అన్నాను.

లోపలికి వచ్చిన అతని నడక నా మనసులో మానిన గాయాన్ని రేపింది.

అది నాకు బాగా పరిచయమైన నడకలా ఉంది ఎక్కడో, ఎవరో ఇలాగే నడుస్తూండటం చూచినట్టే గుర్తు. 'ఎవరయి ఉంటారు?'

ఆయన లైటుకు ఎదురుగా కుర్చీమీద కూర్చుని నావేపు చూశారు.

ఒక్కక్షణం కొట్టుకూంటున్న గుండె ఆగిపోయి నట్లయింది. నరాల్లో ప్రవహిస్తున్న రక్తం గడ్డ కట్టింది. కళ్ళు చీకట్లుక్రమ్మి పడిపోతానేమో అనిపించింది. మెల్లిగా కుర్చీమీద కూర్చొని, ఎండిన పెదవులను నాలుకతో తడుపుకొన్నాను.

గోడమీదున్న పఠాలు, గదిలోని కుర్చీ, బల్ల అన్నీ గిర్రున తిరిగి చటుక్కున ఆగిపోయాయి.

అరక్షణం చీకట్లో పాముపడగ తొక్కి బెదరి పోయినట్లనిపించినా, మరుక్షణమే పామును చేతిలో పట్టుకుని, ఆడించే పాములవాడి ధీమా వచ్చింది నాకు.

"నమస్తే" అన్నాను చేతులు జోడించి.

"నమస్తే" అన్నారాయన, నిర్ఘాంత పోతూ.

"ఆc..... మీరెవరో తెలియలేదే....."

తలవంచుకొని కూర్చున్న ఆయన ఆశ్చర్యంతో తలెత్తి చూసి, "నన్ను గుర్తుపట్టలేదా? లలితా" అన్నారు.

"క్షమించండి. నా పేరు లలితకాదు. లలితా దేవి."

అపరిచితులనుండి ఇటువంటి సంబోధన నాకు నచ్చదని సూచిస్తూ అన్నాను.

ఆయన ఇంకా ఆశ్చర్యపోతూ, "నేను--నేను-- లలితా....... వెంకటేశమూర్తి" అన్నారు తడబడుతూ.

"అలాగా? మీ పేరు తెలిసింది. సరే, మీ అమ్మాయి మా బడిలో చదువుతూందా? ఏ క్లాసు? పేరేమిటి?"

అతను "......... మా అమ్మాయి వనజ హైస్కూల్లో చదువుతోంది. నిజమే. కాని నేను వచ్చింది... "

నేను అతి గంభీరంగా "చూడండి వెంకటేశంగారు మీ అమ్మాయికి ఎక్కువ మార్కులు వేయమని మీరు అడగటం న్యాయమా? మీ అమ్మాయి పరీక్షల్లో ఎలా వ్రాసిందో, దాని ప్రకారమే...."

"లలితా!" అరిచారాయన.

"అందరూ నన్ను లలితాదేవీ అనే పిలుస్తూ ఉంటారు. మీరూ అలాగే పిలిస్తే మంచిది."

ఇప్పటికి ఆయనకు నా మనసులోని భావమేమో అర్థమయినట్లుంది.

నేను కావాలనే ఆయన్ని వేళాకోళం పట్టిస్తున్నానని అర్థం కాగానే, కోపంతో బల్ల మీద గ్రుద్ది, "నాటకం చాలు లలితా" అని గర్జించాడు.

ఒకప్పుడు చాలాకాలానికిముందు, ఆయన ఇలాంటి గర్జనకు నా హృదయం, గాలి తగిలిన దీపంలా, అల్లల్లాడిపోయేది.

కాని ఇప్పుడో?

నాకే ఆశ్చర్యమనిపించేటంతగా నా హృదయం కరడు కట్టింది. భావోద్వేగంతో నా హృదయం, లాగి వదిలిన తంతిలా కంపించినా, మనసుమాత్రం అచలంగా ఉంది.

వీణానాదంలా, మధురంగా ధ్వనించింది నా కంఠస్వరం "బల్ల చాలా పాతది."

ఆయన ఆవేశంతో పైకి లేచి అటూ, ఇటూ తిరుగుతూ, "లలితా నేను నిన్ను క్షమించాను. ఇంటికి తిరిగి రాగలవా?" అన్నారు.

ఒకప్పుడు ఇలాటి మాటను వినటం కోసం కలవరించిపోయేదాన్ని.

ఈ అనుమాన ప్రకృతిగల మనిషి, ఏదో ఆధారం లేని సందేహంలో పడి,

నా నడతను శంకించి, నన్ను దూరం చేసిన కొత్తలో, ఈ మాట అనిఉంటే? ఆనందంతో పూజించేదాన్ని.

కాని, ఇప్పుడు?

నేను అనుకునేదాన్ని...... ఆయన నన్ను పరిగ్రహిస్తానని అన్నప్పుడు, నా హృదయం పురి విప్పిన నెమలిలా నాట్యం చేయువచ్చు. వసంతమాసం లోని కోయిలలా సంతసించవచ్చు అని కలలుకనేదాన్ని.

నా ఆశ, ఆకాంక్షలన్నీ ఫలించని నిరీక్షణలో కుంపటిమీది నీళ్లలా ఇంకిపోయాయి.

మిగిలింది ఖాళీగిన్నె మాత్రమే.

మధుర భావనలన్నీ కాలిపోగా, మిగిలింది బూడిద మాత్రమే.

నా జీవితం సక్రమార్గం పట్టినప్పుడే వంకర పోయిన పెదవులను మరింత వంకరచేసి వ్యంగ్యంగా అన్నాను.

"క్షమించటమా? నేనేమీ తప్పుచేయలేదు. మీ క్షమాబిక్ష నా కనవసరం."

"లలితా, వెనుకటిదంతా మరచిపోలేవా?" అన్నారాయన, అసహాయంగా.

"మరచిపోగలను...... మరచిపోయాను కూడ..... దానితోబాటే నా పెళ్ళి సంగతి కూడ విస్మరించాను."

"లలితా, అప్పుడు నాది ఉడుకు రక్తం. చెప్పుడు మాటలు విని, అన్యాయంగా నిన్ను దూరం చేసుకున్నాను. నా కిప్పుడు బుద్ధి వచ్చింది."

"కాని నా ఉడుకురక్తం ఇప్పుడు చల్లారిపోయింది. మళ్ళీ సంసార జీవితపు వేడిని అది భరించలేదు. అదీకాక, ఇప్పుడు మాత్రం నేను నిరపరాధినని మీరు ఎలా నమ్ముతున్నారు?"

"నాకే అనిపించింది--ఎవరో చెప్పిన మాటలు నమ్మి, నీకు అన్యాయం చేశానని."

నేను వ్యంగ్యంగా. "ఓహో! మీకు నా మాటమీద కన్నా ఇంకొకరి మాటల మీదనే ఎక్కువ విశ్వాసం, నమ్మకమూను. అంతేకదా?"

"అప్పుడు నేను యువకుడిని. నీవు అందగత్తెవి. నీ నడత బాగా లేదని ఎవరో చెప్పినప్పుడు, గుడ్డిగా నమ్మాను--ఇప్పుడనిపిస్తోంది, నేనెంత మూర్ఖంగా ప్రవర్తించానోకదా అని."

"ఇప్పుడు నాలో అందమూ లేదు. మీరు యువకులూకారు. కాలం నా అందాన్ని కోరి స్వీకరించింది. కాని, అప్పుడు అపక్వంగా ఉన్న మనస్సు, ఇప్పుడు పక్వమయింది."

"లలితా, నువ్వు నన్ను క్షమించలేవా? మళ్ళీ వచ్చి నాతో కాపురం చేయలేవా?"

నేను నవ్వి అన్నాను. "కాపురం.... ఈ వయస్సులోనా?" నా కిప్పుడెన్నేళ్లో తెలుసా? నలభైరెండేళ్ళు నే నిప్పుడు వృద్ధురాలిని

"కావచ్చు. కాని, నీ ఇంట్లో నువ్వు వచ్చి ఉండటానికి అభ్యంతరమేమిటి?"

లోలోపలనే రాజుకొంటున్న జ్వాలాముఖి పైకి లేచి, శిలాద్రవాన్ని చిమ్మింది.

"అభ్యంతరంకాక! ఇరవైయేళ్ళక్రితం మీరు ఈ మాట అనిఉంటే బాగుండేది. అప్పుడు నాకు ఇంకా అందరిలా బ్రతకాలనే ఆశ ఉండేది. నా భర్త, నా ఇల్లు, నా కాపురం, అన్న మోహమూ ఉండేది. నిరీక్షించి, నిరీక్షించి, నా హృదయం కరడుకట్టుకు పోయింది, శిలయిపోయింది."

"ఆలోచించుకో, తొందరపడకు" అన్నారాయన మృదువుగా.

మనస్సు ఇరవైయేళ్ళ క్రిందటి విషయాన్ని నెమరువేసింది.

అప్పుడు నాకు పెళ్ళయిన కొత్త. జీవితం నందనవనం అని అనుకుంటున్న రోజులవి.

నందనవనం సర్పాలకు కూడా ఆశ్రయమివ్వగలదన్న విషయం నా కప్పుడు తెలియదు. ఒక్క సంవత్సరం కాకమునుపే, మా పచ్చటి కాపురానికి సంశయపు నిప్పురవ్వ తగిలి చిచ్చుపెట్టింది.

సత్యాసత్యాలను తెలుసుకొనే ఓరిమి లేదాయనకు. నాకూ అభిమానం ఓ పాలు ఎక్కువే. నాలో తప్పే లేనప్పుడు 'తప్పు చెయ్యలేదు' అని వాదించి ఒప్పించవలసిన అవసరం నా కేమిటి? ఇంట్లో లేచిన దుమారానికి నే నిచ్చిన సమాధానం: "నాలో నమ్మకం, విశ్వాసం ఉంటేనే నే నిక్కడుండగలను."

కాని ఆయనకు నాలో నమ్మకం లేకపోయింది. నా అత్తమామల, ఆడపడచుల మాటలే, వేద వాక్యాలయ్యాయి.

దీని పరిణామం--పసుపు కుంకుమతోనే పుట్టిల్లు చేరాను.

ఇంకో పిల్ల కన్య--చెర వదలించుకుని వాళ్ళింట్లో అడుగుపెట్టింది.

ఇంటినుండి బయటకు అడుగుపెడితే చాలు. గుసగుసలు, కొంటెనవ్వులు నన్ను వెంటాడేవి.

నన్ను చుట్టు ముట్టిన వెక్కిరింతలు, వ్యంగ్యపు మాటలను ధైర్యంగా ఎదిరించాను.

పెళ్ళితో ఆగిపోయిన చదువు మళ్ళీ ప్రారంభించాను.

చదువు ముగిశాక స్వతంత్రంగా జీవితంలోకి అడుగుపెట్టాను.

ఆయన ఇంకో పెళ్ళి చేసుకునేదాక నా హృదయాంలో ఎక్కడో ఓ మూల, ఆశారేఖ మినుకు మంటూనే ఉండేది. కాని, ఆయన పెళ్ళి చేసుకున్న సంగతి వినగానే, నా ఆశాకిరణం ఆరిపోయింది. మనసు రాయి చేసుకొని, ఒంటరి బ్రతుకునే అలవరచుకొన్నాను.

ఇరుగు పొరుగు వేలెత్తి చూపిస్తున్నా, లక్ష్యపెట్టకుండా, బ్రతకటానికి ప్రయత్నించాను.

నా ప్రయత్నం విఫలమవలేదు.

ముగ్ధ బాలికల సహవాసం, నా జీవితానికి ఓ విధమైన శాంతి నిచ్చింది. జీవితం ఒడుదుడుకులు లేకుండ సాగిపోతూంది.

ఇంత జరిగాక, ఇన్నేళ్ళ అనంతరం ఆయన వచ్చి "నీ ఇంటికి తిరిగిరా" అన్నప్పుడు నాకు కోపమే వచ్చింది

"తొందరపడవద్దు" అని ఆయన హెచ్చరించి నప్పుడు, కాస్త నిదానించి ఆలోచించాను.

ఒక విధంగా ఆయన చెప్పటము సరియైనదే. జీవిత సంధ్యలో 'నా' అన్న వాళ్లులేక, ఆఖరిదాక జీవితం సాగించటం దుర్భరమే.

జీవితపు దండకారణ్యంలో బంగారు లేడి రూపందాల్చి పరిగెడుతూన్న దాంపత్య జీవితాన్ని వెన్నంటడం నిరర్థకమన్న సంగతి నాకూ తెలుసు.

కాని, యువ్వనపు స్వర్ణకాంతికి అభిముఖంగా నిల్చున్న నాకు, గాజులో కూడ రత్నకాంతిని చూస్తున్న నా కాంక్షాపూరిత నేత్రాలకు, దూరంగా నిల్చున్న మాయలేడి, అతి మనోహరంగా కనిపించింది.

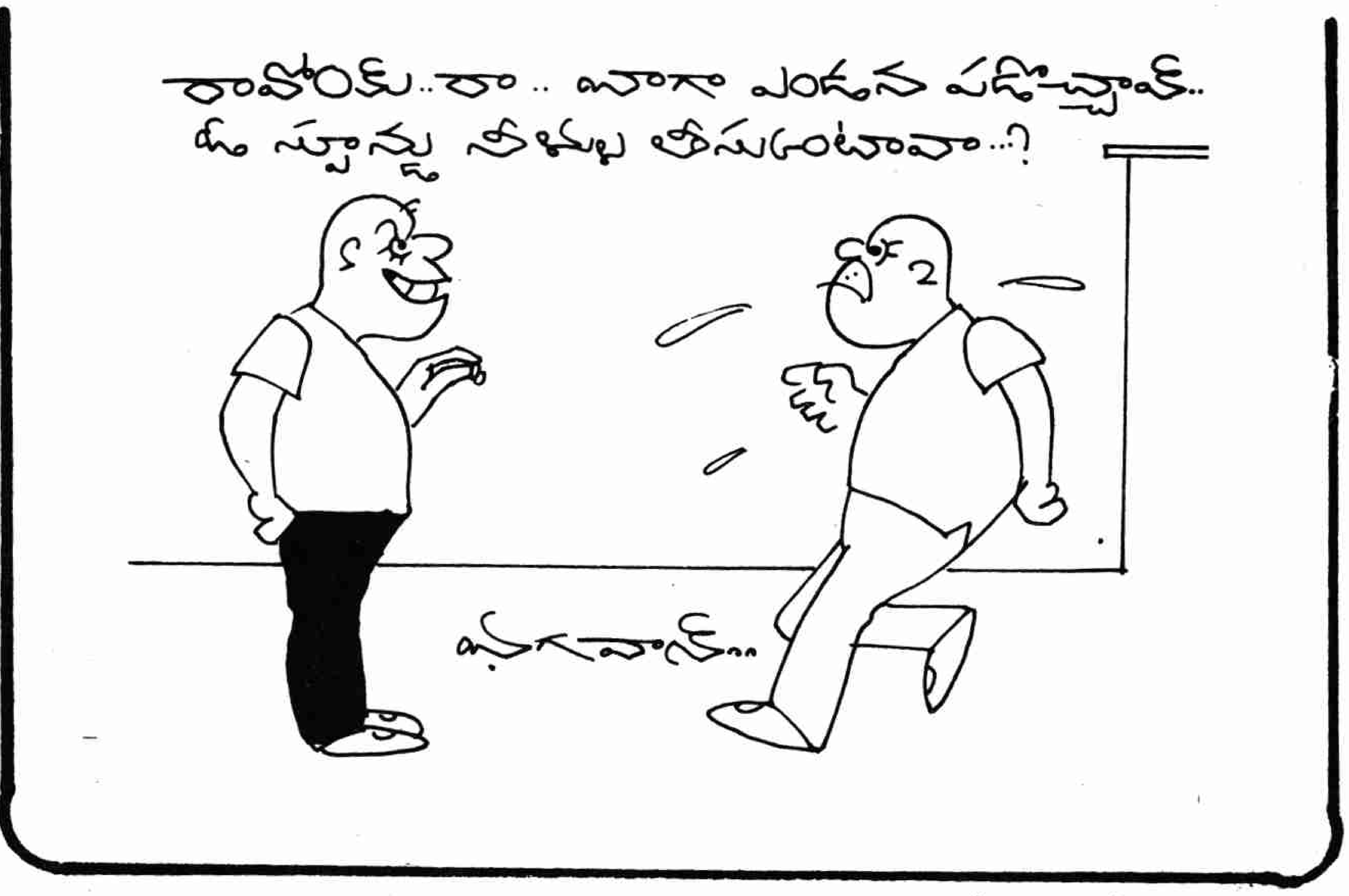

నా మెడలోనున్నది దారంలో గుచ్చిన నల్లపూసలహారం మాత్రమే.

కాని, దానికున్న శక్తి ఎంతటిది!

నా మనస్సుమీద విజయం సాధించటంలో జయంపొందాను. దేహము, మనస్సులను గెల్చి, నా ఆధీనంలో ఉంచుకునే ప్రయత్నంలోనే నా వెంట్రుకలు తెల్లపడ్డాయి. ముఖంమీద అక్కడక్కడ ముడతలు పడనారంభించాయి. నలభైఏళ్ళకే, అరవై ఏళ్ళ వృద్ధురాలినైపోయాను.

నేను మాట్లాడకుండా నిల్చోగానే, ఆయన రెండడుగులు ముందుకు వచ్చి, మృదువుగా "ఏమంటావు లలితా?" అన్నారు

నా మనస్సు మెత్తబడటం ఆయన గమనించినట్లే ఉంది.

కుర్రతనంలో ఏదో తప్పు చేశారు. కాని, దాన్ని క్షమించి, జీవితంతో రాజీ పడటమే మంచిదనిపించింది. ఆలస్యమైనా ఆయన తన తప్పు తెలుసుకొని నాలో విశ్వాసం ప్రకటించినందుకు సంతోషమయింది.

"సరే, అలాగే వస్తాను. కాని...."

"కానీ ఏమిటి?......"అన్నారాయన ఆత్రంగా,

"మీ రెండవ భార్యకు నా రాక తెలుసా? ఆమె ఒప్పుకుంటుందా?"

గట్టిగా నవ్వేశారాయన. "ఓ నీకేమీ తెలియనట్టుందే! ఆవిడ చనిపోయి రెండునెలలయింది. ఐదుగురు పిల్లలున్నారు అంతే. నీవు వస్తే ఆక్షేపించేవారెవరు లేరు. నువ్వు నిశ్చింతగా ఉండవచ్చు."

నా ముఖం తెల్లబడింది. నా కాళ్లు నుంచునే శక్తిని కోల్పోయాయి. గబుక్కున కుర్చీలో కూర్చున్నాను. ఆయన నా దగ్గరగా వచ్చి, "ఏం జరిగింది లలితా?" అన్నారు కంగారుగా.

అయితే ఈయన తన తప్పు తెలుసుకొని పశ్చాత్తాపంతో నా దగ్గరికి రాలేదు. నా మీద కరుణతో గాని, మమతతో గాని నన్ను పిలవటంలేదు

ఈ వయస్సులో ఇంకో పెళ్ళి చేసుకోవటం అసాధ్యం. పిల్లలతో నిండిన గృహానికి, గృహిణి ఆవశ్యకత ఎంతైనా ఉంది. తల్లిలేని పిల్లలకు తల్లిగా, భార్యలేని ఈయనకు భార్యగా ఉండటానికి ఓ స్త్రీ కావలసి ఉంది.

ఆయన మళ్ళీ రమ్మని తనను పిలవటం కేవలం స్వార్థదృష్టితో మాత్రమే. తనకోసం, తన పిల్లలకోసం, విధిలేక నన్ను ఆహ్వానించా రంతే.

నా సుఖ సంతోషాల ప్రశ్నే లేదిక్కడ. నా హృదయం రోషంతో మండసాగింది. దెబ్బతిన్న నాగినిలా లేచి నుంచున్నాను.

"మీరిక వెళ్ళవచ్చు. అప్పుడే గంట ఎనిమిది దాటింది. ఈ సమయంలో మీరిక్కడుండటం ఎవరన్నా చూస్తే అపార్థం చేసుకోవచ్చు" అన్నాను తీక్షణంగా.

తన పాచిక పారినందుకు ప్రసన్నంగా ఉన్న ఆయన మొహం ముడుచుకుంది.

"నీవు ఒక పెద్ద సమస్య లలితా"

"ఆ సమస్యా పరిష్కారం మీరు చేయక్కర లేదు. బయటికి నడవండి" అంటూ తలుపువేపు చూపించాను.

పిట్ట వలలో పడిందని సంతసించబోయినంతలో అది ఎగిరిపోవటం చూసిన వేటగాడిలా మండిపడ్డారాయన.

"ఇప్పుడే కదా వస్తానన్నావు?" అన్నారు.

"మీమీద నాకు గౌరవం కాని, విశ్వాసం కాని లేవు. ఉన్న కాస్త అభిమానం కూడా, ఈ రోజుతో హరించుకుపోయింది. నేను గౌరవించలేని మనిషితో కలిసి జీవించటం అసంభవం. నాకీ జీవితమే అలవాటయింది. మీరు దయచేసి వెళ్ళండి."

"లలితా......."

"ఇంకా మీరు వెళ్ళకపోయినట్టయితే, ఇరుగు పొరుగువాళ్ళను పిలవాల్సివస్తుంది."

నా కంఠంలోనున్న నిర్ధారాన్ని గమనించి, నిస్సహాయంగా బయటికి వెళ్ళబోతూ, "ఇంకో సారి ఆలోచించు" అన్నారు.

"ఇదే నా తుది నిర్ణయం" అంటూ దభేలుమని తలుపులు మూసి గడియపెట్టాను.

క్రమంగా ఆయన అడుగుల చప్పుడు దూరమయింది.